

[Statsministeren.]

Tilstand, at der er et konservativt Mindretal, som ikke vil være med. Det forefandt ogsaa i 1915 — saa det er der ligefrem Tradition for.

Jeg har ingen som helst Trang til at anklage Landstinget, men jeg forstaaer jo meget godt, at det ærede 2det Medlem for 6te Kreds (Hauch) og andre maaske, som har haft Ansvar for dette Tings Handlemaade i kort eller lang Tid, ønsker at retfærdiggøre sig. Ingen som helst Glæde kan man heller have af at rippe op i Synderegisteret, der jo er meget langt, for dette Landstings Fortid. At det ærede 2det Medlem for 6te Kreds og det ærede 10de Medlem for 2den Kreds nærer det Haab og den Tro, at Befolkningen vil modsætte sig Grundlovsforslaget ved Folkeafstemningen, erfarer vi altsaa nu, og jeg har det Princip, at jeg aldrig piller ved andre Folks Tro. Man skal lade dem have deres Haab i Fred, hvis det er en Trøst for dem. Jeg bøjer mig for andres Tro og taler aldrig om min egen. Men jeg nærer Tillid til Folkets sunde Sans, og derfor kan jeg heller ikke henfalde i nogen Art af Rørelse over de Udsigter, som begge de to nævnte ærede Medlemmer har udmælet for os. Det er ogsaa et Slags Princip: at jeg ikke forud for en Afstemning eller et Valg filosoferer over, hvilke Udsigter der er for de forskellige; derfor blander jeg mig heller ikke i Øjeblikket i, hvilke Udsigter Venstre og Konservative maatte have. Jeg foretrækker, naar Resultaterne foreligger, at se paa disse og indrette mig efter dem, og jeg imødeser derfor med Sindsro den Tid, som det ærede 2det Medlem for 6te Kreds talte om, og hvor han allerede mente at kunne konstatere, at Fiaskoen var sikker. Jeg siger til det ærede Medlem: Tag nu ikke alt for meget Forskud paa Saligheden. Jeg har før, ja, mange Gange, gennem Tiderne hørt Venstre sejre — altid mellem Valgene, paa Valgdagen sejrede de sjældnere.

Angaaende Realiteter i det foreliggende Forslag fremsatte det ærede 2det Medlem for 6te Kreds nogle kritiske Bemærkninger om, at man ikke indskrænkede Antallet af Rigsdagens Medlemmer tilstrækkeligt: der havde dog oprindeligt været foreslaaet en Indskrænkning paa 20, nu var det kun blevet til 15. Saa vidt jeg har forstaaet Sagen efter Forhandlingerne i Folketingets Valglovsudvalg, er denne Forandring fra 20 til 15 gjort for at gøre Partiet Venstre en Indrømmelse over for Anskuelse, de nærede med Hensyn til jyske Kredse.

Med Hensyn til Varetagelsen af det saglige Arbejde mente det ærede Medlem,

at det vilde gaa daarligere i den kommende Tid. Jeg ved ikke hvorfor. Det ærede Medlem sagde intet om, hvorfor det skulde blive daarligere varetaget. Jeg tænker, det bliver nok saa godt varetaget, som det har været under det Tovtrækkeri, der i visse Perioder har været mellem de to Afdelinger af Rigsdagen, som vi hidtil har kendt; det har i hvert Fald i mangfoldige Tilfælde saa langt fra forbedret Arbejdet, det har tværtimod generet Arbejdet og givet ringere Resultater, end man vilde have faaet, om man havde været dette Tovtrækkeri foruden.

Det ærede 10de Medlem for 2den Kreds sagde, at vi her staar over for en Vedtagelse, der vil ske uden ringeste Hensyn til Mindretallet. Ja, denne Følelse er unægtelig en; som jeg godt kender; jeg har haft den i mange Aar. Men jeg har ikke gaaet og klynket i den Anledning; naar der blot handledes efter Lov og Ret, saa vidste jeg, at min Stilling var Mindretallets, og den maatte man finde sig i at have, indtil man kunde blive Flertal. Men jeg har altid i disse Aar helt maattet savne det ærede Medlems Medfølelse med min Mindretalsubehagelighed. Nu har det ærede Medlem pludselig opdaget Ubehageligheden ved at være Mindretal. Det er der ikke noget at gøre ved. Under en demokratisk Ordning maa det vel være Flertallet, der om fornødent træffer Afgørelsen, og naar der handles i Overensstemmelse med den gældende Grundlov, med den Fremgangsmaade, som nu følges, er der ingen Berettigelse for Beklagelse over, at man ikke udstrækker sin Omsorg til særlig at gælde Mindretallene. De har den Ret, som Grundloven af 1915 har givet dem, og den er de selvfølgelig berettigede til at anvende i den Udstrækning, de følger Trang til det. Disse Begreber om Mindretallenes Beskyttelse, som har været saa stærkt fremme under de stedfundne Grundlovsforhandlinger, var ganske ukendte for nogle Aar siden, da de Konservative og Venstre tilsammen havde Flertallet over for dem, der da var Mindretal. Da de lavede Landstinget af 1915, saa bøjede vi os, endog saa meget, at vi stemte for Grundloven. Jeg kan derfor ikke henfalde til nogen Art af Stemning ved at høre de bevægede Ord, som nu tales. Hvis det virkelig er saadan, at de to ærede Medlemmer, jeg her har nævnt, mener, at der ude i Befolkningen er ikke blot ringe Interesse, men endogsaa Uvilje over for denne Grundlov, og hvis de ærede Medlemmer er i Stand til at overbevise Befolkningen om, at Mindretallet her har Ret, ja, saa falder Forslaget jo nok ved Folkeafstemningen, og saa faar vi tage den